

MBD/DAMP-ráðstevnan:

Økti nógv um vitanina hjá fólki

Anna Maria Restorf formaður í felagnum MBD/DAMP-børn í Føroyum er vælnøgd við ráðstevnuna um sjúkuna, sum var leygardagin á Føroya Læraraskúla í Havn

MAGNUS DAM

Nógv fólk vóru komin saman í læraraskúlahøllini, tá ið ráðstevnan um MBD/DAMP varð sett klokkan 9. Hetta er fyrstu ferð, at ein ráðstevna er hildin um hetta evnið í Føroyum, og tað vóru teir mest leiðandi serfrøðingarnar á økinum, sum vóru komnir til Føroya í sambandi við stevnuna.

MBD er stytting fyri Minimal Brain Dysfunction, ið merkir „ein minni órógv í heilanum“, og DAMP merkir „órógv í mun til bindindi og ansni, rørslu og upplatan“.

Ráðstevnan var bytt sundur í trýggjar partar. Fyrst hildu nakrir av gestunum úr norðanlondunum fyrilestrar, og aftaná dagurðasteðgin vóru seks workshops um ymisk evni í sambandi við MBD/DAMP. At enda var kjakast um, hvussu vit kunnu koma viðari í Føroyum við viðgerð og upplýsing um sjúkuna.

Fyrsta fyrilesturin helt Inge Beese, ið er leiðandi psykologur í Danmark á økinum. Hesin fyrilestur var um, hvussu DAMP kann avmarkast, og hvørjir trupulleikar eru við hesum.

Síðani greiddi formaðurin fyri felagnum MBD/DAMP-børn í Danmark, Evelyn Andersen, frá støðuni hjá familjum við MBD/DAMP-sjúkum børnum.

Egil Ruud, yvirlækni úr Noregi, greiddi frá royndum og úrslitum við medisinskari viðgerð, og Árne

Rød Moen, rektari úr Norvegi, greiddi at enda frá, hvørji pedagogisk tiltøk kunnu takast í nýtslu til tess at lætta um hjá teimum sjúkum.

160 fólk

Anna Maria Restorf sigur, at hon var ovfarin av at siggja at so nógv fólk vóru komin á ráðstevnuna. Hon metir, at talið av áhoyrarum var um 145, og harafturat vóru tey umleið 15 sum skipaðu fyri ráðstevnuni.

Anna Maria Restorf ivast ikki í, at áhugin var so stórir, at hetta var fyrsta ráðstevnan av sínum slag í Føroyum.

Felagið MBD/DAMP-børn í Føroyum bleiv stovnað í fjór, og er sostatt ikki eitt ára gamalt enn, og tí er vitanin um sjúkuna og viðgerð av henni millum fólk ikki serliga stór. Tí var tað ein funnin frestur, tá ið hesi fólkini bjóðaðu sær at koma til Føroya og vera við á ráðstevnuni.

Hon sigur, at tað alla tíðina fer fram ein menning av viðgerðarhættum, samstundis sum vitanin um sjúkuna økist.

Tí er tað týðningarmikið, at Føroyar eisini slppa upp í part og fylgja við í, hvat fer fram á økinum. Higar til hevur nærum einki verið gjørt burtúr í skúlum og á dagstovnum, og Føroyar hava verið eitt forsmæt økið, tá tað kemur til at upplýsa um sjúkuna. Men eg havi varhugan av, at vend nú kemur í. Tað var gleðiligt at siggja, at so nógv umboð

fyrir dagstovnar, skúlar og fysioterapeutar og heilsusystar vóru á ráðstevnuni, og tey vóru eisini stóran áhuga fyri evninum, sigur Anna Maria Restorf.

Vælmúttóktir Workshops

Aftaná, at fyrilestarnir vóru hildnir, kundu fólk melda seg til ein av teimum seks workshoppunum ella arbeiðsbólkunum, ið vóru at selja ímilum.

Tann best umtókti var helst DAMP í barnagæðinum, sum Evelyn Andersen helt. Á workshoppunum høvdu áhoyrararnir møguleika at seta spurningar sjálvi, fáa eitt kjak í lag og meira at fara í smálutir við tí, tey vildu hava nærri at vita um.

Hinir arbeiðsbólknir viðgjördu evnini DAMP í skúlunum, ung við DAMP, hvørji tiltøk eru gjørd og hvørji virka, sansintegration og tann seinasti bólkurin viðgjörði diagnostisering og familjuráðgeving.

Ymiskir viðgerðarhættir

Øll uttan Tóra Tóroddsdóttur, sum helt fyrilesturin um sansintegration, vóru úr hinum norðanlondunum, og sostatt bar til at fáa eina hóming av, hvussu viðgerðarhættirnir eru í teimum ymsu londunum. Í Íslandi gera tey til dømis ikki so nógv burtúr í skúlunum inn á sjúkrahús at fáa børnini viðgerð har. Har leggja tey størri dent á, at foreldrin fylgja væl við, hvussu barn-

ið hevur tað og upplivir seg og skriva alt niður á útfyllingabløð. Síðani koma foreldrin við barninum inn á sjúkrahúsið og tosað við ein lækna um støðuna hjá barninum.

Á Bispebjerg Hospital er mannagongdin øðrvísi. Har verða børnin innløgð í millum seks vikur og trýggjar mánaðir og fáa viðgerð alla tíðina.

Foreldur at børnum við DAMP í Føroyum mugu fara til Bispebjerg við børnunum, um børnin skulu

Anna Maria Restorf er formaður í nevndini fyri felagið MBD/DAMP-børn í Føroyum. Felagið varð sett á stovn 18 november í fjór.
Mynd: Kalmar Lindenskov

hava viðgerð.

Hetta heldur Anna Maria Restorf vera eitt sindur óheppið, tí hon heldur, tað er ov mikið hjá einum føroyskum barni at skula til Danmarkar til eitt fremmant umhvørvi og vera har so leingi. Hon kundi hugsað sær, at tað bar til at fáa meiri viðgerð í Føroyum. Men hetta er helst ein peningaligur spurningur, sigur hon.

Nógv at fylgja upp

Anna Maria Restorf sigur, at tað verður nógv at fylgja upp, nú ráðstevnan er liðug. Men hon leggur dent á, at hol nú er komi á, og fólk hava fingið eina størri vitan, sum tey kunnu nýta í framtíðini.

Mett verður, at millum 5-7% av einum barnagæði hava trupulleikar av MBD/DAMP í ein ávisan mun og 1-2% í størri mun.

Hetta var fyrstu ferð, at ein ráðstevna er hildin um MBD/DAMP í Føroyum, og Anna Maria Restorf heldur, at hetta var ein av orsøkunum til, at so nógv fólk vóru áhugað við ráðstevnuni.

Mynd: Kalmar Lindenskov

Altíð eitt gott tilboð við brúktum dieselbilum

Atlantic Autoimport

Kristiansgøta 28
FR-188 hoyvik

Her eru nokur dømi uppá brúktar bílar, sum kunnu takast heim beinanvegin. Nú kunnu vit eisini útvega brúktar lastbilar og entreprenørmaskiner v.m.

SLAG	Árg.	Km	Prísur
Audi 100 TDi	mai.-93	110.000	189.800
BMW 324 TD 4-h	jan.-91	78.000	134.800
BMW 524 TD	jan.-90	124.000	144.800
Opel Astra GLD st.car	feb.-93	102.000	99.800
Opel Astra GLD 5-h	mar.-94	94.000	94.800
Opel Omega TD st.car	mai.-93	78.000	159.800
Peugeot 205 D	juni.-93	52.000	78.800
VW Golf CLTD 5-h	des.-93	77.000	126.800
VW Golf CLTD 5-h	sep.-89	146.000	78.800
VW Passat CLTDi	aug.-94	78.000	159.800

Prisirnir eru uttan skráseting, sum er kr. 1.900,-
Allir bílar verða handaðir nýsýnaðir við 3 mán. trygd.
Ringið og frætti nærri!

Tlf. 18778 - Fax 14742 - Mob. 84778

Umleið 145 fólk vóru komin saman at hoyra serfrøðingar úr norðurlondum græða frá um MBD/DAMP í læraraskúlahøllini.
Mynd: Kalmar Lindenskov